

Małgorzata Klauze

Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej

ORCID: 0000-0002-8410-0070 | e-mail: małgorzata.klauze@wp.pl

Innowacje frazeologiczne w komunikacji językowej miłośników psów na forach internetowych

DOI: 10.34739/clg.2021.13.05

Innowacje frazeologiczne

Termin *innowacja frazeologiczna* rozumiany jest tu tak, jak go definiował Stanisław Bąba w swojej rozprawie *Innowacje frazeologiczne współczesnej polszczyzny* (1989), czyli jako każde odstępstwo od normy frazeologicznej. Przedmiotem analizy są innowacje wymieniające i rozwijające. Przy klasyfikacji zaobserwowanych modyfikacji wykorzystuję koncepcję Gabrieli Dziamskiej-Lenart, którą zaprezentowała w studium *Innowacje frazeologiczne w powojennej felietonistyce polskiej* (2004).

Poprawność w stosowaniu związków frazeologicznych wymaga znajomości normy frazeologicznej¹. Tylko dzięki temu można umiejętnie się nimi posługiwać i tworzyć innowacje frazeologiczne, na przykład w celu uatrakcyjnienia tekstu². Innowacja frazeologiczna jest zatem świadomą modyfikacją normy, uzasadnionym działaniem. Intencją komunikacyjną nadawcy jest osiągnięcie zamierzonego celu: wywołanie zaskoczenia u odbiorcy, uzyskanie komicznego efektu itp. (Bąba 1989: 67).

Stanisław Bąba wyróżnia trzy typy innowacji frazeologicznych: uzupełniające, modyfikujące oraz rozszerzające. Pierwsze z nich są zapożyczeniami zewnętrznymi (mogą to być np. kalki frazeologiczne pochodzącego z innych języków) lub wewnętrznymi (np. zwroty lub wyrażenia stanowiące

¹ Norma frazeologiczna to zbiór poprawnych, powszechnie stosowanych i społecznie zaaprobowanych zwrotów i wyrażeń, a także określających sposób ich realizacji w tekście (Bąba 1989: 5; 2009: 11–24).

² Za błąd frazeologiczny uznamy zaś innowację funkcjonalnie nieuzasadnioną (Bąba 1986: 31–42; 1989: 67–70).

pożyczki z terytorialnych, środowiskowych bądź profesjonalnych odmian współczesnej polszczyzny). Innowacje frazeologiczne modyfikujące powstają na skutek leksykalnej (np. dodanie, ucięcie, wymiana jednego lub kilku komponentów, kontaminacje dwóch lub więcej frazeologizmów) lub gramatycznej (innowacje regulujące, będące efektem zniesienia ograniczeń słotwórczych lub fleksyjnych komponentu albo też przekształceniu schematu składniowego związku) zmiany struktury spetryfikowanego połączenia wyrazowego. Innowacje frazeologiczne rozszerzające powstają w wyniku zmiany zakresu łączliwości frazeologizmu (Bąba 1989: 43–55).

Analiza zgromadzonego materiału prowadzi do wniosku, że w socjolekcie miłośników psów największą grupę stanowią innowacje modyfikujące, zwłaszcza wymieniające i rozwijające.

Innowacje modyfikujące wymieniające

Zabieg wymiany komponentu (lub komponentów) na inny leksem jest najpowszechniejszym zabiegiem modyfikującym skład leksykalny frazeologizmu. Nowy wyraz oraz komponent, który jest zastępowany, mogą pozostawać ze sobą w różnych relacjach. Jak wyjaśnia Stanisław Bąba, tego typu modyfikacje stosowane są wówczas, gdy nadawca dąży przez wymianę komponentu należącego do struktury stałego związku wyrazowego do dokładniejszego wyrażenia myśli. Wstawia wtedy w miejsce usuniętego komponentu taki, który – według niego – jest odpowiedniejszy w kontekście wypowiedzi (Bąba 1989: 54–55).

Psi miłośnicy stosują różnego rodzaju żartobliwe modyfikacje frazeologizmów. Polegają one najczęściej na wymianie komponentu na wyraz związany z obiektem ich zainteresowań, czyli psem. Najczęściej stosowanym zabiegiem jest wymiana komponentu nazywającego część ciała człowieka na odpowiednie określenie anatomiczne dotyczące zwierzęcia (np. *ręka* na *łapa* lub *łapka*), jak w przykładach:

[1] *Mały gaduła, pcha się do domu lub auta. Postanowił **na własną łapę** poszukać sobie domu i zaczyna wszystkich wolontariuszy schroniska (facebook.com)³;*

[2] ***Na własną łapkę** – schronisko celestynów (facebook.com).*

³ Cytaty podaję w oryginalnym kształcie.

Postać kanoniczną wyrażenia określającego⁴ *na własną rękę* 'bez niczyjej pomocy, kontroli; samodzielnie, na własną odpowiedzialność' (SFWP: 682)⁵ dostosowano do realiów dotyczących psa.

[3] *Ta historia to najlepszy dowód na wierność i miłość. Pies uratował człowieka. Dziewięćdziesięcioletni mężczyzna poszedł na spacer z psem do lasu i zgubił się. **Sprawy w swoje łapy wziął pies**, który opuścił swojego pana, ale tylko po to, by sprowdzić pomoc (tvn24.pl).*

Odniesienie do zwrotu: *wziąć sprawy w swoje ręce* 'zająć się czymś osobiście; samemu czymś pokierować' (SFWP: 690) oraz innowacja regulująca (zmiana szyku komponentów).

[4] *Blair – szef wszystkich szefów, psi prezes XXI wieku, zawsze **trzyma łapę na pulsie** i skrupulatnie kontroluje wszystko co robimy (dogomania.com); **Trzymaj łapkę na pulsie**. Zapisz się na nasz newsletter i bądź na bieżąco ze wszystkimi atrakcyjnymi ofertami, które zostaną przygotowane specjalnie dla twojego psa (maxi-zoo.pl).*

Nawiązanie do zwrotu *trzymać rękę na pulsie* 'uważnie śledzić przebieg wydarzeń, kontrolować sytuację, czuwać nad czymś' (WSFJP: 648). Przykłady te mogą być dowodem na swego rodzaju personifikację czworonożnych pupili: pies, tak jak człowiek, może wziąć sprawy w swoje łapy, zrobić coś na własną łapę lub trzymać łapę na pulsie.

[5] *Terier jakiś czas temu przeszedł zakażenie Babeszią, z której jednak dzięki szybkiej diagnozie **wyszedł obronną łapą!** (terierkowo.fora.pl).*

Podstawą modyfikacji jest zwrot *wyjść obronną ręką* 'mimo niebezpieczeństwa, trudności nie doznać szwanku, szczęśliwie uniknąć szkody; pokonać wszelkie przeciwności' (SFWP: 690).

[6] *Minął jakiś czas, potem gdy Lucek miał rok – został wykastrowany, i problemy się skończyły **jak łapą odjął** (psy-pies.com).*

Żartobliwe nawiązanie do potocznego wyrażenia określającego *jak ręką odjął* 'od razu, nagle' (WSFJP: 643).

⁴ Klasyfikację związków frazeologicznych przyjmuję za: Lewicki, Pajdzińska 2001.

⁵ Definicje frazeologizmów podaję za następującymi słownikami: Bąba, Liberek 2001; Muldner-Nieckowski 2003.

[7] *Axa ma szczęśliwą łapę do swoich dzieci* (psy.pl).

Innowacja od zwrotu *mieć szczęśliwą rękę* ‘umieć czymś pokierować, załatwić coś; mieć szczęście do czegoś, w czymś, do kogoś; być osobą, której coś się udaje’ (WSFJP: 644), miała na celu podkreślenie, że suka jest troskliwą, dobrą mamą dla swoich szczeniąt (określonych jako dzieci).

Wśród innowacji modyfikujących wymieniających występują też takie, w których „łapą” lub „łapka” zastąpiono komponent *dłoń*, na przykład:

[8] *Podaj im pomocną łapę! Pomożesz wilkom, a i zyskasz też co nieco* :) (wspolnyprojekt.pl);

[9] *To nie pierwszy raz, gdy Bella wyciąga pomocną łapę do swojej właścicielki!* (zobacz.to.pl).

Oba przykłady są przekształceniem kanonicznej postaci związku frazeologicznego *pomocna dłoń* ‘pomoc, życzliwość, wsparcie’ (WSFJP: 171).

Inne tego typu modyfikacje to:

[10] *Pazurek – pies z sercem na łapie szuka domu! *Przyjazny, kochający ludzi, łagodny pieszczoł* (pomagam.pl);

[11] *BAKUŚ – PIES Z SERCEM NA ŁAPCE! Bakuś to około 6-letni czarny, podpalany psiak średniej wielkości* (psianol.org.pl).

W obu przykładach podstawą modyfikacji jest zwrot *mieć serce na dłoni* ‘być szczerym, otwartym, czynnym, prostolinijnym’ (WSFJP: 697).

[12] *Fundacja Po Ludzku Do Zwierząt – Przyjazna Łapa została ustanowiona aktem notarialnym sporządzonym w dniu 21 marca 2012 roku* (siepomaga.pl).

Innowacja od kanonicznej postaci wyrażenie *przyjazna dłoń*.

Inne przykłady wymiany komponentu związanego z anatomią człowieka i psa jest wymiana komponentu *piątka* na *łapka*:

[13] *Przybij łapkę! Nasz projekt mówi o wspólnym zrozumieniu między człowiekiem, a psem. Bazuje na współpracy nie tylko z ludźmi ale i ze zwierzętami* (eszkola-wielkopolska.pl).

Modyfikacja kanonicznej postaci zwrotu *przybij łapkę*.

Wśród innowacji modyfikujących wymieniających pojawiają się też takie, w których komponent *noga* został zastąpiony *łapą*:

[14] *Bo owczarek środkowoazjatycki to pies kuty na cztery łapy, cwaniak!* (z-winnickiego-wzgorza.pl).

Innowacja modyfikująca wymieniająca wyrażenia *kuty na cztery nogi* ‘sprytny, przebiegły, zaradny, doświadczony życiowo’ (SFWP: 437); ludzką *gębę* zastępuje się natomiast psim *pyskiem*:

[15] *Pies obronny pełnym pyskiem :-)* (facebook.com).

Dowcipne nawiązanie do potocznego wyrażenia *całą (pełną) gębą* ‘prawdziwy, co się zowie; naprawdę’ (SFWP: 162).

Kolejnym interesującym przykładem wymiany komponentu jest postać *prawda w oczy collie*, będąca modyfikacją kanonicznej postaci frazy *prawda w oczy kole (bije, kłuje)* ‘coś jest, staje się oczywiste’ (WSFJP: 585). Ta żartobliwa gra fonetyczna (*kole* – *collie* [wym. koli] została zastosowana w adresie blogu miłośniczki rasy owczarek szkocki długowłosey *collie* (www.prawdawoczycollie.pl).

Inne innowacje wymieniające to na przykład:

[16] *Należy się jak Psu miska...* (youtube.com).

Modyfikacja kanonicznej postaci związku: *należy się jak psu zupa* ‘coś komuś słusznie się należy, jest mu niejako zagwarantowane, przesądzone z góry’ (SFWP: 1042). Powstała tu synekdocha polegająca na wymianie komponentów: zupa – miska, zawartość naczynia i naczynie.

Przeanalizowane przykłady modyfikacji frazeologizmów nie powstały na drodze skomplikowanych procesów. Skonstruowano je, wymieniając komponent lub komponenty związku kanonicznego na inny składnik leksykalny. Innowacyjne przekształcenia funkcjonujących w polszczyźnie zwrotów i wyrażen były na ogół podyktowane chęcią precyzyjniejszego wyrażenia myśli i odniesienia do świata czworonożnych obiektów miłości, a także lepszego dopasowania frazeologizmu do kontekstu wypowiedzi. Często modyfikacja powodowała grę znaczeń, wywołując efekt komiczny.

Innowacje modyfikujące rozwijające

W zgromadzonym materiale odnotowałam też kilka aktualizacji spetryfikowanych połączeń wyrazowych, które zaliczyć można do innowacji modyfikujących rozwijających, utworzone zostały one bowiem w wyniku uzupełniania składu leksykalnego kanonicznej postaci frazeologizmu (Bąba 1989: 51–54):

[17] *Wataha oznacza stado wilków lub psów, które działają w pewnej hierarchii. (...) Psy i ludzie troszczą się o siebie nawzajem i przeskakując **kłody, które pod nogi i łapy rzuca im los*** (bezdroża.pl).

Cytat ten pochodzi z komentarzy umieszczonych pod recenzją książki Agaty Włodarczyk i Przemka Bucharowskiego *Wataha w podróży. Himalaje na czterech łapach*, opowiadającej o przeszkodach, które napotyka para ludzi i ich pies podczas zdobywania Himalajów. Rozwinięcie stałego związku *rzucać komuś kłody pod nogi* ‘przeszkadzać komuś, utrudniać coś komuś’ (SFWP: 285) o składnik *łapy* ma na celu zaakcentować bliską, przyjacielską więź łączącą człowieka i zwierzę: są razem, dbają o siebie wzajemnie i wspólnie pokonują trudności. Przykład ten zaliczyć należy do innowacji rozszerzających oraz parafraz (*ktoś rzuca kłody pod nogi – los rzuca kłody pod nogi* oraz uzupełnienie o zwrot: *przeskakiwać kłody*).

Pozostałe innowacje rozwijające to proste modyfikacje polegające na uzupełnieniu składu leksykalnego kanonicznej postaci frazeologizmu o komponent „psi”:

[18] *No More Woof: **czytaj w psich myślach*** (logo24.pl).

Modyfikacja kanonicznej postaci zwrotu: *czytać w myślach* ‘odgadywać myśli; przewidywać wynik czyichś przemyśleń’ (WSFJ: 420).

[19] *Bez pytania pakuje się na kolana, **rozdaje psie buziaki** i czeka na głaskanie* (facebook.com);

[20] *Włączanie i wyłączenie innych lamp, które posiadają widoczny przycisk **w zasięgu psiej łapy** lub nosa uczymy na takiej samej zasadzie* (podajlape.pl).

Innowacje frazeologiczne równie chętnie wykorzystywane są na oficjalnych grupach fanowskich portalu społecznościowego Facebook. Jednym z bardziej interesujących przykładów innowacji frazeologicznych jest modyfikacja

wrażenia: *pierwsze koty za płoty* ‘początkowe trudności zostały pokonane’ (WSFJ: 324):

[21] **Pierwsze... misie i psy za płoty** :) Jeszcze nieśmiało, lekko podgryzająco, bardzo obwąchująco. Ale już jedno towarzyszy drugiemu (facebook.com).

W przypadku analizy tego przekształcenia istotny jest kontekst: komentarz ten umieszczony został w grupie facebookowej poznańskiego zoo, pod wideorelacją, na której obserwować możemy pierwsze, nieśmiałe spotkanie małego niedźwiadka, nowego mieszkańca zoo, z mastiffem tybetańskim Barim.

Inne przykłady innowacji modyfikujących rozwijających to:

[22] *Ciekawostki: 18 prawd o psie: pewnie podpiszecie się pod tym obiema rękami!... (...) i w dodatku prawdziwe!!! Ja się pod tym **podpisuję obiema rękami i czterema łapkami!!!*** (psy.pl).

Innowacja modyfikująca rozwijająca polegająca na dodaniu do składu leksykalnego zwrotu *podpisywać się pod czymś obiema rękami* ‘stanowczo, zdecydowanie coś popierać; zgadzać się z czymś pochwalać coś’ (WSFJ: 646), komponentu: *czterema łapkami*. Ten zmodyfikowany zwrot, podobnie jak inne „psiarskie” innowacje frazeologiczne służy podkreśleniu więzi łączącej człowieka i psa: zarówno człowiek, jak i jego pies zgadzają się ze zdaniem wyrażonym w internetowej dyskusji.

Ciekawym przykładem jest innowacja mieszana wymieniająco-rozwijająca:

[23] **Oddam w dobre łapki ludzkie** półtrocznego mieszańca labradora z bokserem, sztuk dwa, pies i suczka. Zapewniam transport (goldenline.pl).

Modyfikacja kanonicznej postaci zwrotu *oddawać w dobre ręce* ‘powierzać kogoś, coś opiece osoby’ (WSFJP: 644), polegające na wymianie komponentu *ręce* na określenie *łapki* oraz dodaniu składnika *ludzkie*.

Innowacje frazeologiczne pochodzące ze sloganów reklamowych

Oddziaływanie mediów wpływa na wzrost liczby nowych, utrwalonych połączeń wyrazowych powstałych w komunikatach medialnych lub w mediach spopularyzowanych, co ma ogromny wpływ na kształt współczesnej

⁶ Określenie „psiarski” stosuję tu jako potoczne i niewartościujące.

frazeologii (zob. Lusińska 2007). Tendencje te widać także w internetowych wypowiedziach pasjonatów psów, które obfitują w stałe połączenia wyrazowe, będące fragmentami sloganów reklamowych, zmodyfikowanych oczywiście pod kątem odbiorcy – miłośnika psów:

[24] **Pies Potrafi** – szkolenia psów. Oferujemy rozwiązywanie problemów z zachowaniem, szkolenia psów dorosłych i szczeniąt, socjalizację szczeniąt (anaconda-fundacja.pl);

[25] **Podaruj swojemu psu odrobinę luksusu**. Ta stylowa smycz, sprawi, że zwykły spacer zmieni się w elegancką przechadzkę (lideria.pl).

Pierwszy z przytoczonych fragmentów pochodzących z serwisów skupiających psiarzy jest przykładem przekształcenia frazy *Polak potrafi*, która w latach 70. funkcjonowała jako slogan reklamowy widniejący na Hucie Katowice. Ten związek wyrazowy budził zarówno pozytywne, jak i negatywne emocje u odbiorców, ponieważ kojarzony jest współcześnie z okresem funkcjonowania propagandy komunistycznej. W tym przypadku jednak modyfikacja tej frazy budzi wyłącznie pozytywne skojarzenia związane z wiarą, że pies, który przejdzie odpowiednie szkolenie, będzie potrafił zachowywać się grzecznie.

W kolejnym cytacie mamy do czynienia z modyfikacją stałego związku wyrazowego, który pierwotnie stanowił fragment sloganu reklamowego użytego po raz pierwszy w 1992 roku przez Paulinę Fedak, wykorzystanego później do reklamy mydła Fa hasła „Podaruj sobie odrobinę luksusu”. Wymiana członu „sobie” na „swojemu psu” ma na celu podkreślenie bliskiego, familiarnego stosunku posiadacza psa do swojego pupila. Pies jest traktowany jak człowiek, jak członek rodziny, który tak jak my, zasługuje na rzeczy najwyższej jakości.

Inne innowacje frazeologiczne

Śledząc internetowe rozmowy pasjonatów psów, zauważyć można pojawianie się potocznych frazeologizmów:

[26] **Pies jaki jest każdy widzi, ale takiego nie widziałeś!** (wiadomości.wp.pl);

[27] **Spieszmy się kochać bezdomne psy, tak szybko odchodzą** :(Pożegnanie z Gamą (f-zwierzeca-arkadia.blogspot.com).

Frazy te są innowacjami modyfikującymi wymieniającymi. *Pies jaki jest każdy widzi* jest modyfikacją kanonicznej postaci frazy *koń jaki jest każdy widzi* (Nowe Ateny Benedykta Chmielowskiego) zaś w słowach księdza Jana Twardowskiego *śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą* komponent „ludzi” wymieniono na „bezdomne psy”.

Analiza materiału pochodzącego z internetowych rozmów miłośników psów na forach internetowych pozwoliła wyodrębnić również innowację, która narusza strukturę semantyczną kanonicznej postaci frazeologizmu w zakresie łączliwości:

[28] ***Psy często odmawiają posłuszeństwa***, ponieważ nagroda nie jest dla nich ciekawa (...) lub jeżeli pies nie widzi we właścicielu przywódcy stada (psy-ratownicze.eu).

Ten typ modyfikacji zachodzi w momencie przejścia podmiotu do innego wariantu zjawisk. W tym przypadku kategoria osobową (człowiek) (kanoniczna forma zwrotu *odmówić posłuszeństwa* ‘nie wykonać polecenia’) lub część ciała, narząd, przedmiot (w znaczeniu: ‘przestać działać’) została zastąpiona kategorią zwierzęcia (psa), a jego znaczenie odczytywać można dosłownie: pies był nieposłuszny.

Interesującym zjawiskiem jest stosowanie związków frazeologicznych w postaci kanonicznej jako tytułu wątku tematycznego na forum skupiającym miłośników psów. Temat żywienia psa rasy Jack Russellterier na stronie bialyjack.pl został zatytułowany:

[29] ***Nie dla psa kielbasa***, czyli o żywieniu psów (bialyjack.pl).

Jest to czytelny, ale przede wszystkim przyciągający uwagę nagłówek, który w niebanalny sposób zachęca do dyskusji o żywieniu czworonoga.

To wyrażenie frazeologiczne zastosowano także w postaci innowacji modyfikującej rozszerzającej w tytule wątku żywieniowego na portalu zwierzakowo.pl:

[30] ***Nie dla psa (i kota) i kielbasa*** (zwierzakowo.pl).

Równie chętnie są wykorzystywane kanoniczne postaci związków frazeologicznych z komponentem „pies”:

[31] *Nic Libby nie będzie, Asior kiedyś zdarł sobie nos przez kaganiec materiałow. Ściągnął go sobie razem ze skórą z nosa. Zagoiło się jak na psie* (labradory.info.pl);

[32] *Jest taka akcja, żebyś dał piqtaka ;) a po co? **psu na budę!** 24–25 września zbieramy kasę na nowe budy, żeby deszcz i śnieg nie straszny był* (facebook.com).

Wnioski

Bogactwo zasobu frazeologicznego danego języka jest dowodem na to, jak ściśle odzwierciedla on rzeczywistość, w której żyje społeczność się nim posługująca. Zainteresowanie zasobami frazeologicznymi języka zaznacza się także bardzo często w środowiskowych odmianach polszczyzny. Nie inaczej prezentuje się to w środowisku miłośników psów, którzy wykazują się nadzwyczajną pomysłowością w tworzeniu własnych, „psiarskich” innowacji frazeologicznych.

Stosowanie innowacji modyfikujących, które często naruszają strukturę formalną kanonicznych związków frazeologicznych, jest świadome. Głównym celem takich zabiegów jest zaspokojenie potrzeby ekspresji, która jest jedną z najbardziej znamienych cech wszelkich odmian środowiskowych polszczyzny (zob. Grabias 1977) oraz najsilniej oddziałującym wyróżnikiem socjolektu miłośników psów. Innowacyjne aktualizacje istniejących związków i wyrażań, gry językowe są także podyktowane chęcią żartobliwej recepcji przez innego psiarza, wywołania efektu komicznego.

Źródła [dostęp: marzec–wrzesień 2020]

anaconda-fundacja.pl

bezdroża.pl

bialyjack.pl

dogomania.com

facebook.com

f-zwierzeca-arkadia.blogspot.com

krakvet.pl

labradory.info.pl

lideria.pl

logo24.pl

maxi zoo.pl

podajlape.pl

psy.pl

psy-pies.com

psyratownicze.pl

terierkowo.fora.pl

tvn24.pl

vetopedia.pl

youtube.com

zwierzakowo.pl

Literatura

- Anusiewicz J. (1990): *Językowo-kulturowy obraz kota w polszczyźnie*, „Etnolingwistyka” 3, s. 95–141.
- Bąba S. (1986): *Twardy orzech do zgryzienia, czyli o poprawności frazeologicznej*, Poznań.
- Bąba S. (1989): *Innowacje frazeologiczne współczesnej polszczyzny*, Poznań.
- Bąba S. (2009): *Frazeologia polska. Studia i szkice*, Poznań.
- Dziamska-Lenart G. (2004): *Innowacje frazeologiczne w powojennej felietonistyce polskiej*, Poznań.
- Grabias S. (1997): *Język w zachowaniach społecznych*, Lublin.
- Lewicki A.M. (2003): *Studia z teorii frazeologii*, Łask.
- Lewicki A.M., Pajdzińska A. (2001): *Frazeologia*, [w:] *Współczesny język polski*, (red.) J. Bartmiński, Lublin.
- Lusińska A. (2007): *Reklama a frazeologia. Teksty reklamowe jako źródło nowych frazeologizmów*, Toruń.
- Senderska J. (2013): *Słownictwo miłośników kotów (uwagi na podstawie wypowiedzi użytkowników tzw. forów prozwierzęcych)*, [w:] *Słownictwo specjalistyczne i specjalne w komunikacji*, (red.) M. Jodłowiec, A. Tereszkievicz, Kraków.

Wykaz skrótów

- SFWP – *Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny*, S. Bąba, J. Liberek, Warszawa 2001.
- WSFJP – *Wielki słownik frazeologiczny języka polskiego*, P. Muldner-Nieckowski, Warszawa 2003.

Phraseological innovations in the language communication of dog lovers on online forums

The sketch provides an overview and analysis of new expressions and phraseological phrases created during virtual language conversations with dog lovers on online forums. Creating phraseological innovations is one of the ways to multiply the lexical resource of the community of dog enthusiasts focused on online forums aimed at lovers of quadrupeds.

Keywords: *phraseology, phraseology innovation, sociolect of dog lovers, dog lover*

Słowa kluczowe: *frazeologizm, innowacja frazeologiczna, socjolekt miłośników psów, miłośnik psów*